

egyenest más véleménye volt a Bizony pártról s igazán nem megnyugtató ez a nagy öröm a megnyugtató illetőleg. Igaz, hogy ő is híve annak, hogy az áldatlan belpolitikai viszonyokat becsületes s józan megegyezés váltsa fel, ámde ez nem jelenti a függetlenségi párt teljes s „megnyugtató” elfeladását ősi követelése a választójog ügyében, hanem azt jelenti, hogy igenis minden módot és alkalmat meg fog ragadni, hogy a választójog ne kerüljön arra a nyugovó pontra, melyet a Bizony párt neki szánt s ép ezért javasolta, hogy az állandó választmány javaslatához függeszték hozzá, hogy Csanádmege törvényhatósága ragaszkodik előbbi felirataihoz, az általános egyenlő titkos választójoghoz.

Volt persze a főügyész higgadt szónoklatára ellenszónoklat s folyt volna a szó — minthogy a szófogyasztás még nincs maximálva — reggelig. De véget vetett ennek az alispán, aki az immár egy javaslatból 3 indítványa nőtt javaslatra nézve elrendelte a szavazást. Itt keletkezett aztán a nagy kavarodás. Összesen hatféleként szavazhatott mindenki, szavazhatott az állandó választmány javaslata mellett és ellen, szavazhatott dr. Dózsa Sámuel javaslata mellett és ellen, végül szavazhatott volna az Eckhardt javaslata ellen és mellett. Erre a szavazásra azonban már nem került a sor, mert az elnöklő alispán is belátta az egész szavazási kavarodást s zavarok vezethet s elrendelte a névszerinti szavazást, melynek eredménye az volt, hogy állandó választmány javaslata 26 szavazattal elfogadták. Az egész, vagy 3 óra hosszát tartó vitának eredménye s tanulsága az volt, hogy Eckhardt Vilmos mégis csak megmutatta Wekerlének, hogy „itt” foglalkoznak az „ottani” dolgokkal és pedig bőven s most már, hogy az üdvözlés megvan, hát Wekerle mégis csak megmaradhat miniszterelnöknek Eckhardt Vilmos bizalmatlansága dacára is.

A tárgyalásra tüzött több ügyek iránt rendkívül megesáppant az érdeklődés s azokat egy-kettőre som másan letárgyalták. Ez a közigazgatás egyszerűsítése.

— **Uj bankjegyek lesznek.** Bécsből jelentik: A „Fremdenblatt” értesülése szerint az Osztrák-Magyar banknál kísérleteznek egyes bankjegyek új rajzával és nyomásával, mert ismét nagyon sok hamisított bankjegy van forgalomban. Azt a régebbi tervet, hogy 5 koronás bankjegyeket fognak kibocsátani, legközelebb megvalósítják, mert az előkészületek már előrehaladott stádiumba vannak.

Eladó ház. Makón Eötvös-utca 39. szám alatti ház eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

A franciák kétségbeesése.

Páris rémnappjai. — A németek 65 kilométernyire Páristól. — Menekülés a francia fővárosból.

(A „Makói Független Újság” éjjel érkezett telefonjelentései.)

A francia főhadiszállásról jelentik, hogy Foch tábornok a franciák fővezére kijelentette, hogy a német támadást 5 nap alatt képes megállítani. Ez a kijelentés azonban legkevésbé nyugtatja meg a francia főváros lakosságát, ahol a legtökeletesebb csüggedés és kétségbeesés ütötte fel a fejét. Szerteszét a francia fővárosban súlyos verebésekről beszélnek s az izgalmat csak fokozza, hogy minden előkészület megtörtént a hivatalok és hatóságok elköltözésére. Megdöbentő a lakosságra az is, hogy Párisban szüntelenül hallik az ágyudörgés s a sebesülteket folytonosan szállítják. A németek mindössze 65 kilométernyire vannak Páristól. Clemenceu a francia miniszterelnök mindennap kimegy a frontra s estére visszatér és beszámol a képviselőknek a fronton törtétekről.

A francia miniszterelnök egyébként arra akarja most rábírni a képviselőházat, hogy hozzon egyhangú határozatot, amellyel a katonákat és a vezéreket buzdítják. Ennek ellenében hajlandó egy pár munkásvezért kiszabadítani a börtönből.

A francia helyzet általában kétségbeesítő, amelyről még az angol szövetségesüknek egyik vezető férfia is — Lord Robert Cecil — úgy nyilatkozott, hogy „aggalom nélkül senki sem nézhet a nyugati front felé.”

Makón kihirdették a statáriumot.

Makón és Csanádmegegyében vége a „lógásnak”.

Vasárnapra öles plakátokat ragasztottak ki Makón, melyekben tudtul adódik, hogy Makón és Csanádmegegyében életbe lépett a statárium vagyis a rögtönítélő bíróság. Erre az intézkedésre nemcsak szigoruan vett helyi okok miatt került sor, hanem az egész országra kiterjedő intézkedés egyik részlete.

A hirdetmény szerint mindazon katonák, akik akár szökés, akár annak elősegítésében, vagy rablás s más hasonló bűnben részeseknek találtattak, halálra ítéltetnek s az ítélet kimondása után két órával agyonlövöttek.

Kivétele a halálbüntetés alól csak akkor van, ha a szökésben levő katona önként jelentkezik.

Igy aztán egyszeribe megszűnik a sok „lógás” ami már igazán tulajdonsába ment.

A rekvirált takarmány-neműek beszállítása.

A takarmányforgalmi részvénytársaság albizománosának megbízottja a vásártér mellett a lókorháznál állította fel a rekvirált takarmány és alomszalma átvételére és préselésére telepet.

Az átvétel, mint ezt már előzőleg dobszóval is több ízben hirdették folyamatban van, de az érdekeltek a rekvirált takarmányt eddig oly lassusneggal szállítják be, hogy ha a beszállítás 8 napon belül azaz folyó hó 10-ig be nem fejeztetnek, ugy a legszigorubb intézkedéseket leszek kénytelen megtenni.

Ennek elkerülése végett ismételen felhívjuk mindazokat, akik a náluk rekvirált takarmányt és alomfélét még nem szállították be, hogy azokat folyó hó 10-ig okvetlenül szállítsák az átvétele telepre (lókorház mellett) mivel a mulasztók ellen a kihágási eljárás nyomban meg fog indíttatni és a beszállítatlan takarmányfélék elszállítása közérővel teljesítettik.

A beszállított takarmányt és alomszalmát vasár és ünnepnapokon d. u. 9 órától kezdve fizeti ki a takarmányforgalmi részvénytársaság kiküldött tisztviselője Makón Eötvös-utca 9. szám alatt.

Nem drágul meg az utazás.

Csak az árudíjszabást emelik fel.

Hire terjedt annak, hogy az utazás ismét megdrágul. A kereskedelemügyi miniszterium állítólag a személy és árutarifa felemelésének tervezetével már el is készült. Erre vonatkozólag Bastertik Antal igazgató, a vasúti tarifa osztály vezetője a következő felvilágosítást adta:

— A vasúti személytarifa felemelésének terve fel sem merült. Az ezzel ellenkező hírek nem felelnek meg a valóságnak. De igenis fel-emeljük az árutarifát, még pedig az egész vonalon. A személyi kiadások és a pályafentartási költségek különösen az utóbbi időben óriási arányokban emelkedtek, ezek fedezéséről kell tehát gondoskodnunk. Ezért a kereskedelmi miniszter uc megbízott bennünket, hogy készítsük el az árutarifa újabb felemelésének tervezetét. Ezzel a munkával már el is készültünk és a tervezetet a kereskedelmi miniszteriumnak már fel is küldtük. Most az érdekeltségek foglalkoznak a tervezettel, az ő állásfoglalásuktól is függ, vajjon az eredeti tervezet kerül-e keresztülvitelre. Az új árutarifa nemcsak az egyes áruk klasszifikációját változtatja meg, hanem ezuttal már véglegesen rendezni kívánjuk az ügyet.

Az új tarifa valószínűleg legkésőbb augusztusban lép életbe.

Harc a drágaság ellen.

Megalakítja a kormány országsszerte az árvizsgáló bizottságokat.

Mint értesülünk, Sztérényi József kereskedelmi miniszter a jövő hét folyamán rendeletet ad ki, amelyben árvizsgáló bizottságok országos felállítását rendeli el. Magyarországon ma mindössze egy árvizsgáló bizottság működik, ennek a hatásköre is csak a főváros területére terjed ki. Ezzel szemben számos törvényhatóság azt kívánta, hogy az ő területén szintén hatósági jelleggel felhatalozott árvizsgáló bizottságokat létesítsenek s ilyen irányu kívánságokat hangoztatnak a mezőgazdasági testületek is. Sztérényi teljesítette a vidék kérését. A kereskedelmi miniszternek ez az akciója szoros összefüggésben van arval a politikájával, amely az árak lenyomására, illetve azoknak hivatalos megállapítására törekszik.

A vidéki árvizsgáló bizottságok felállítását a jövő héten megjelenő rendelet szabályozza. Ez az intézkedés alapja egy további nagyszabású — két-három hónapokig eltartó — munkának, amelynek során a ruha-jegyek és ruhaárak megállapításán kívül sor kerül a vas árának szabályozására és a vasárak árának megállapítására is.

Az árvizsgáló bizottságokat végrehajtó hatalommal ruházzák fel, amennyiben a maximális árak túllépése esetén az árvizsgáló bizottság a maga hatáskörében lefolytathatja majd az eljárást és ítéletet hozhat. Határozata ellen felülbizésnek nem lesz helye. A bizottságokat az eddiginél jobban fogják decentralizálni és bennük túlnyomórészt a fogyasztók lesznek képviselvek.

NAPI HIREK

— **Mit kapunk az új termésből.** A gazdaszövetség, a Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja írja, hogy az új termésrendelet még nem látott napvilágot és így idejében van még, hogy a gazdák fölemeljék szavukat: adják meg a termelőnek a mindennapi kenyeret. Ezen fordul meg az egész termésátvétel sikere. Meg fogják látni, hogy többet kap a közéletmezés is, sőt maximált iparekekért még az osztrák hadsereg is kap tőle. De ehhez nem elég tíz, meg egy kilós fejadag, sőt a nehéz munka hónapjaiban a tizen-nyolc kiló se elég. Ennél többet kell visszahagyni a termelő kezén. Nem levegőből beszélünk, nem is lehetetlen kívánunk. Számításokat tettünk, melyek szerint alig három-négy millió métermázsa különbözetről van szó, ha a földművelők fejadagját jelentékenyen fölemelik az új termésből. Már pedig ezzel a 3-4 millió többlettel még akkor is rendelkezünk, buzát, kétszerest és rozsot véve számításba, ha a termés való-mivel közepesen alul marad. A Ma-

gyar Gazdaszövetség megtette a maga kötelességét és idejében figyelmeztette az illetékes köröket, hogy az új termésrendeletben a termelők szükségletét és pedig a férfiak és asszonyok kvótáját egyformán ne szűkösösen állapítsák meg.

Elmentek a katonák Makóról. Hangos nótá-szóval mentek el tegnap este Makóról a katonák, akik rekvirálni jártak nálunk, s akik rövid ittlétük alatt nagyon megszerették ezt a mi városunkat. Mintha csak egy menetszázad indult volna, úgy mentek el a hős fiúk, nótával, virágosan kísérte őket az ismerősök nagy serege. Az állomásnál még cigány is került, aki nótá-szóval bucsuztatta a jókedvű katonákat, akik mint mondták mindig a legkellemesebben fognak visszaemlékezni Makóra.

Be kell szállítani a zsirt. Mindannak dacára, hogy rekquirálás helyett önként felajánlott a közönség 4 vagon szalonnát és zsirt mindezt ideig csak 250 mázsát szállítottak és így még 150 mázsa volna beszállítandó. Utoljára felhívtnak mindazok, akik a kirótt mennyiséget nem szállították be, a hét folyamán kedden, szerdán, pénteken és szombaton mulasztásukat pótolják, ugyancsak azok is, akik romlott zsirt vagy szalonnát hoztak. Ugyancsak felhívtnak azok is, akik eddig nem ajánlottak fel semmit, de feleslegeik vannak, hogy minden külön névre szóló felhívás nélkül feleslegeiket szállítsák be, mert ha a 400 mázsa szalonna és zsir nem gyűl össze, akkor a szigorított katonai rekquirálással egyidejűleg az elkobozáson kívül büntetéssel is fognak sújtani a mulasztók. Szalonna és a zsir a rendőrségen adandó át.

Kényszerházasság — Oroszországban. Orosz lapjelentések szerint a népbiztosok tanácsa foglalkozik azzal, hogy bevezeték Oroszországban a kényszerházasságot. Az erre vonatkozó javaslatot Fedorova polgártársnő terjesztette elő. Az új törvény főbb pontjai a következők: 1. Minden leány személyes szabadságát az illetékes népbiztosok biztosítja a 18-ik életéig. 2. Minden férfit, aki a 18 évnél fiatalabb leányokat elcsábítani akarja, vagy cinikus, durva megjegyzésekkel megsérti, a forradalmi törvényszék elé állítanak. 3. Azok a férfiakat, akik tehát 18 évnél fiatalabb leányokat elcsábítanak, 20 évi szibériai börtönrre ítélik és az éltömbányákba küldik, ha nem kötelezik magukat, hogy az elcsábított leányt feleségül veszik. 4. Azok a leányok, akik betöltötték 18 évüket, de még nem mentek férjhez, kötelesek jelentkezni és magukat felcéltetni a jóléti bizottság „Szabad szerelem” irodájában. 5. A Szabad szerelem irodájában fölvevett és bejegyzett leányok joga van egy 19—50. év közötti férfit kikeresni a maga számára. 6. A férfiak ugyancsak szabadon választhatják élet társnőjüket a 18. évnél idő-

sebb leányok közül. 7. A férfi vagy asszony választása havonként egyszer történik. 8. Az ilyen fajta házasságból született összes gyermekek az orosz köztársaság tulajdonát alkotják.

SZINHÁZ

A boldogság ára. Dráma négy felvonásban. Irta és rendezte: Franz Hofer. Főszerepben Lia Ley és Fritz Achterberg. — Bemutatóra kerül a makói Uránia Mozgófényképszínházban: június 6-án kedden este pontosan 9 óráig Helwich tanár magában zárkózott előadásában honában leányával Evelynnel, aki a színházzal együtt elvinné a színházba. Ugyanigy bánik Evelynnel az öreg házvezetőnő rokon is. Egy alkalommal Evelyn egy elrejtett levélből megtudja, hogy édesanyja nem halt meg, mint azt vele elhitették és elhatározza, hogy felkeresi. Tizenkét év után sikerül megtalálni beteg, elzülve egy vándorkomédiás csapatnál és ez időtől fogva Evelyn nem hagyja el. Anyja elmeséli neki, hogy férje elhanyagolta és féltékenységgel kinozta, míg egyszer ajtókat mutatott neki és megtiltotta, hogy leánykáját magával vigye. Evelynnek nagysokára sikerül édesapját megbékítenie és a Helwich családba visszatér a boldogság.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mihály

Minden jog fenntartva.

A esendőrhadnagy csak nehezen bírta eltitkolni meglepetését. Hogy most egyszerre mindketten is meghátrálnak, ennek valami titkos okának kell lenni. De mintán számba vehető gyannokok nem forognak fenn Sztítás Lajos bűnössége mellett, ennél fogva kénytelen volt az ellene indított vizsgálatot bizonyítékok hiánya miatt beszüntetni.

— Sztítás Lajos! mondá. Ezennel beszüntetem a vizsgálatot és szabadon eresztelek!

Lajos szeme feleslámlott, majd hálisan nézett a méltóságos asszonyra. Hogy mit jelentett e pillantás, azt csak ők ketten tudták és bizonyosnak látszott, hogy ezt a titkot egyikük sem fogja elárulni.

Sztítás Lajos most már szabad ember lévén Elemér így szól hozzát:

— En kezdettől fogva nem tartottalak bűnösnek! Együtt aóttünk fel, gyermekkorunkban sokat játszadoztunk egymással. Utaink később szétváltak, de megvagyok győződve, hogy gyermekkorunk szent emlékei nem haltak ki a te szivedből sem s ezért nem tartalak képesnek

arra, hogy gyilkos szándékkal rámlóttél volna.

— Nem, nem! kiáltá Lajos hévvel.

— Fogadd hát békejobbomat! szólt Elemér. Nem akarom binni, hogy Iloaka miatt ellenégentmé lettél.

Lajos arca elborult, de azért elfogadta Elemér jobbát s halkán szólt:

— Felejteni fogom őt!

Nagy megerőltetésbe került visszashoztatni azt az egy kövér könyvecskét, mely minden áron ki akart potyogni szeméből.

Lorántffy Elemér visszakisérte anyját a kastélyba. A méltóságos asszonynak utközben eszébe jutott Sztítás Gergely. Azelőtt vajmi keveset gondolt a föld népével, melynek szükségei és bajai iránt legesélyesebb, érzékel sem birt. Most azonban mintegy ösztönszerűleg érzé annak szükségességét, hogy egy kis népszerűséget és az által híveket szerezzen magának.

Megpendíté tehát az eszmét fia előtt, hogy jó lenne Sztítás Gergely háza felé kerülni s a megtört öregnek megvinni az örömhírt, hogy fia kiszabadult. Elemérnek ez ellen nem volt ellenvetése s így megtörtént, hogy a hintó Sztítás Gergely háza elé robotott.

A kocsis kiáltására előjött a gazda s ép oly nagy alázattal, mint szomorúsággal járult az uraság elé.

(Folyt köv.)

Makó város hirdetményei.

Füeladási hirdetmény.

Makó város tulajdonát tevő a Maros hullámtéri u. n. ökörcsapási kasszáló és a mellette levő földterületek f. évi fütermése (csak az anyaszár) a f. év június hó 11-én délután 8 órakor a helyszínén megtartandó árverésen el fog adni. Az árverés az ökörcsapási kútnál kezdődik.

Makó, 1918. június 1-én.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 2094/1918. M. E. számú rendeletét az 1918. évi korai burgonyatermés zár alá helyezésétől, közszükségleti célokra való igénybevételéről és felhasználásáról, az alábbiakban teszem közzhírré.

A m. kir. miniszteriumnak 764/1918. M. E. számú rendeletével megállapított legmagasab ár az 1918. évi termésből származó korai burgonyára nem vonatkoztván, a korai burgonya legmagasabb árát a termelési költségeknek és a terméseredmények figyelembevételével, időközönként — s az egyes termelési körzetekre, esetleg eltérőleg is — az országos közlelmezési hivatal vezető m. kir. miniszter állapítja meg.

Korai burgonya alatt az 1918. június 1-től augusztus 1-ig kiszedett, korán érő burgonya fajtákat kell érteni.

A korai burgonyáért követelhető legmagasabb ár készpénzfizetés mellett történő eladás esetére, zsák nélkül kell érteni és ez az ár magában foglalja a termelőhelytől a rakodállomáshoz való szállítás és vasuti kocsi rakás költségeit is.

Allati takarmányozás céljára korai burgonyát felhasználni tilos.

A termelő zár alá vett termésével csak a jelen rendelet korlátai közt rendelkezhetik.

Azt, hogy a termelő zár alá vett 1918. évi korai burgonyaterméséből saját házi és gazdasági szükségletére mennyit és mily czímen tarthat vissza, az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető miniszter állapítja meg.

A szállítási igazolványokat a 3310/1907. M. E. sz. rendelet 17. §-ban meghatározott F. minta szerinti úrlapon az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető miniszter rendelete az Országos Burgonyaközvetítő Iroda állítja ki.

A jelen rendelet életbeléptetése előtt 1918. évi korai burgonyának adásvétele iránt kötött ügyletek — ide értve a termelési szerződéseket is — hatályukat veszítik és azok alapján a fél teljesítést vagy kártérítést nem követelhet. Az ilyen szerződéssel lekötött burgonyamennyiségek felett a jelen rendeletnek megfelelően az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető miniszter rendelkezik.

A vonatkozó részletes rendelet Makó város közigazgatási iktatói hivatalában megtekinthető.

Makó, 1918. évi május hó 29-én.

Dr. Petrovics György
polgármester.

DÉLI HIRLAP

egyike a legkedveltebb fővárosi napilapoknak. Kapható (Marjai) Kovács Sándor papírüzletében Makó, Szegedi-utca 1. sz. alatt.

ÁRA 12 FILLÉR.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

Földek eladó.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

BOROK!

Kitűnő hegyi és homoki, fehér és vörös borok, valamint elsőrendű kőbányai világos, és szent István Dupla malátásör és finom pálinkák kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók

RITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNÉL

Tinták!

Mindentéle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegzőpárnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR
papírkereskedésben, Szegedi-u. 1.

Papirkereskedésemben

mindenféle irodai papírok, u. m.: miniszter, famentes fehér és szürke fogalmi beszerezhető.

IRÓGÉP-PAPIR

kifogástalan minőség, a gépet nem rongálja, a betűk még régebbi használt gépeknél is tiszta, olvasható képet kapnak, ez a papír kizárólag írógéphez készült, azonban tollal is könnyen lehet írni rá, mert tiszta famentes.

LEVÉLPAPIROK

első árban és természetesen választásban.

REMEK

KÉPES-LAPOK

első választékban. Legszebb olajos-festmények, tájképek és szébbnél-szebb felvételek.

Csomagoló- és itatópapírok

Tisztelettel

(MARJAI) KOVÁCS SÁNDOR, MAKÓ
SZEVEDI-UTCA 1. (Dégi István Ferenc bádógos házában).

Figyelem!

Valódi

„Hardtmuth“ írónok

2-s és 3-s számú, legfinomabb noteszba való

„Kohinor“ tinta-ceruzák

„KOHINOR“ IRÓNOK érkeztek.

vető irodai alak.

Legjobb szórakoztató:

vető-kártya

tízféle felirással. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi u. 1. sz.

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Kedden, június 4-én

Június 4-én

A boldogság ára

Dráma 4 felvonásban.

Írta és rendezte: FRANZ HOFER.

Június 4-én

Papa helyettes

Vígjáték 3 felvonásban.

EGY ELŐADÁS: Pontosan 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 5 órától.

Pénztárnyitás este 7 órakor.